

D412N 3/7/05

Leerzaam speelgoed zonder batterij en benzine

Kamerleden klagen over de prijs van benzine. Klagen hoort in de Kamer. Maar het is verbazend dat het over dingen gaat die al bijna voorbij zijn. Benzine raakt op. En niemand stelt ministers de pijnlijke vraag waarom we nog altijd op benzine rijden.

Niemand dient een motie in voor miljoenen voor Delft en Enschede om op onze technische universiteiten de verbrandingsmotor voor goed belachelijk te maken. Met nieuw uit te vinden of te verfijnen technologie. Verbrandingsmotoren produceren meer warmte dan kracht. Maar geen automobilist realiseert zich dat.

We moeten het misschien hebben van de jongetjes (m/v) van nu, die straks als ze groot zijn, weten dat er zoveel meer kan op wielen zonder te hoeven tanken. Je moet alleen op het idee komen en dat uitwerken. Spelenderwijs wellicht.

Pim van Dort uit Scheemda stuurt me een scholierenbroodtrommeltje met tandwielen en schakeltjes voor een plastic ketting. Er zit ook een doorzichtig blokje in dat, toen ik het had uitgepakt, zelf duidelijk maakte wat het is. Een motortje.

Het was stralend weer. Twee paneeltjes op het motortje vangen zonlicht en zetten het om in elektrische energie. Het motortje ging, eenmaal bevrijd uit het trommeltje, onmiddellijk draaien. Op licht!

Van Dort is importeur van leerzaam speelgoed en verkoopt via zijn postorderbedrijfje

(www.pmot.nl) aan scholen en particulieren spullen waar kinderen handig en wijzer van worden. Sinds kort haalt hij educatieve bouwpakketten van het merk Gigo uit Taiwan. Een kind kan er een plastic versnellingsbak mee bouwen en al spelend leren om met een handvol tandwielen de baas te worden over kracht en snelheid. En er is een doos waarmee je bloedje op z'n gemak leert inzien hoe elektrische circuits worden aangelegd.

Een andere bouwdoos kan voorkomen wat altijd net gebeurt als het niet goed uitkomt. Dat Hans of Grietje op de achterbank onderweg naar het vakantiehuis vraagt hoe een graafmachine werkt.

Tientallen graafmachines ziet een kind op een reis, ga ze tellen en het dringt tot je door hoeveel er wel niet

staan langs de weg en in de verte. Uitleggen hoe ze werken, net als je op het verkeer moet letten, hoeft helemaal niet als een deel van het vakantiegeld niet uitgegeven wordt aan waterijsjes maar aan een doos hydrotechniek van Gigo.

Het bouwpakket leert het principe van de graafmachine. Een arm met elleboog en een bak. Lucht- of waterdruk in cilindertjes bewegen de arm en de bak. Er hoeft geen woord aan vuil gemaakt te worden. Het speelgoed legt het zelf uit.

Met het motortje op zonne-energie bouwde ik een rupsvoertuig dat in de zon de hele dag onverstoorbaar voortkroop over mijn

erf. Als de zon niet onder was gegaan reed het ding nu nog, ver van huis.

Zo'n zelfgebouwd voertuig spreekt tot de verbeelding. En waarom brullen ze zo, vraag je je af, de echte Caterpillars. Er wordt in de Achterhoek over gedroomd (bij Truckbouw Aalten) om zware machines te bouwen die elektrisch worden aangedreven. Er is al zo'n wonder. Een elektrische trekker die geruisloos de zwaarste tanks van het leger kan verslepen en Boeings van hun parkeerplaats kan halen. Maar zoveel meer is mogelijk.

Het kind dat zelf een elektrisch rupsvoertuig bouwde dat zonder batterijen en alleen op licht de wereld veroverd, begrijpt dat beter dan een game boy die op de computer speelt. Hij kan weliswaar piloot worden - een vliegtuig besturen is als het spelen van een computerspel - maar om later vooruitstrevend volksvertegenwoordiger te worden met visie op schone mobiliteit, zou een bouwdoos beter zijn.

Gigo heeft ook een voertuigje met een motortje dat draait op geperste lucht die in een tank wordt gepompt met een miniatuur fietspompje. Het kan ook op waterkracht,

zelfde principe. Zie hoe het werkt, kleine dromer, en je kan niet wachten met volwassen worden om dan je eigen auto met een fietspomp bij te tanken. Want dat kan. In principe. Goed speelgoed, Gigo.

WOUTER KLOOTWIJK

Klootwijk

